

Uitgezaaide prostaatkanker

De uroloog heeft bij u een prostaattumor geconstateerd en een hoge waarde van het Prostaat Specifiek Antigeen (PSA) in uw bloed vastgesteld. Op de PSMA-PET scan zijn afwijkingen gevonden die wijzen op uitzaaiingen van de kankercellen in de lymfklieren, botten of andere lichaamsdelen. Uitzaaiingen ontstaan als kankercellen losraken van de tumor en via bloed en/of lymfe op een andere plaats in het lichaam terechtkomen. Behandelingen die op genezing gericht zijn, zoals lokale therapie met bestraling of een operatie, zijn in dit stadium in het algemeen niet meer zinvol. Er zijn wel therapieën die het proces vertragen. Daarover vindt u in deze folder meer informatie.

Behandeling

Alle patiënten met prostaatkanker bespreken wij in een team met verschillende dokters zoals urologen, oncologen en bestralingsartsen. We kijken dan welke behandeling in uw specifieke situatie het beste is en geven u dit advies.

Hormoontherapie is vrijwel altijd de basis van de behandeling bij uitgezaaide prostaatkanker. Hormoonbehandeling kan in de vorm van injecties (zie hier onder) of met een operatie aan de zaadballen. In beide gevallen wordt de aanmaak van het mannelijk hormoon testosteron stilgelegd. Dit hormoon is verantwoordelijk voor de groei van de tumor. Als het hormoon niet meer wordt aangemaakt stopt ook de groei van de tumor. Helaas is dit effect meestal tijdelijk.

De tumor verandert vaak na enkele of soms vele jaren en wordt ongevoelig voor de uitschakeling van het mannelijk hormoon. Het is niet te voorspellen hoe lang de hormoonbehandeling goed werkt, maar dit kan variëren van minder dan 1 jaar tot meer dan 10 jaar. Ook als de hormoonbehandeling niet meer goed werkt zijn er nog wel andere mogelijkheden voor behandeling.

Afhankelijk van uw individuele situatie kan aan die hormoontherapie bestraling of chemotherapie worden toegevoegd. En soms wordt daarbovenop ook nog een extra hormoonbehandeling met tabletten toegevoegd.

Het team van specialisten zal afhankelijk van Uw persoonlijke situatie, zoals de ernst van de ziekte en uw algehele conditie, een advies geven over wat wij denken dat in uw geval de beste behandeling is. Uw behandelend uroloog zal dit advies met u bespreken en toelichten.

Hormoontherapie

Hormoontherapie bestaat uit een injectie in de buikwand. De injectie wordt elke 3 maanden gegeven door uw huisarts of door een prikservice bij u thuis. Als u start met de behandeling krijgt u daarbij dagelijks een tablet voor 3 tot 4 weken.

U blijft onder controle bij uw uroloog, meestal eens in de 3 maanden. Soms kunnen ook hormoontabletten worden gegeven. Bespreek de mogelijkheden met uw behandelend arts.

Operatie aan de zaadballen

Een andere mogelijkheid is een operatie, waarbij de inhoud van de zaadballen wordt verwijderd. Ook hierdoor stopt de productie van het mannelijk hormoon testosteron. Deze ingreep kan in dagbehandeling of tijdens een kortdurende opname worden gedaan.

Gevolgen van de behandeling

Voor beide behandelingen geldt dat de werking van het mannelijk hormoon onderdrukt wordt.

U kunt te maken krijgen met:

- erectiestoornissen;
- libidoverlies (minder zin om te vrijen);
- opvliegers;
- gewichtstoename;
- botontkalking;
- borstvorming.

Deze bijwerkingen worden door patiënten als vrij mild ervaren.

Chemotherapie en bestraling

Wanneer het team adviseert om chemotherapie of bestraling toe te voegen aan de hormoonbehandeling zult u een aparte afspraak en voorlichting krijgen met de oncoloog of bestralingsarts. Die zal dan met u ook de gevolgen van de behandeling bespreken en samen met u beslissen of u deze behandeling wilt ondergaan.

Prognose

Een uitgezaaide kanker is niet te genezen. Wel kan met de beschreven methodes de groei van kankercellen worden afgeremd en kunnen uw klachten worden verminderd. Het ziekteproces kan vaak gedurende lange tijd worden onderdrukt, waarbij u in uw dagelijks leven nauwelijks beperkingen van de ziekte ondervindt.

Veelgestelde vragen

- Hoe lang moet ik hormonen gebruiken?
Deze therapie zult u continu krijgen.
- Wat houdt de controle in?
Bij elke controle wordt bloed afgenomen om de PSA-waarde vast te stellen. Controle zal eens in de 3 tot 6 maanden plaatsvinden.
- Moet ik een dieet houden?
Nee, u kunt alles eten.

Informatie

Als u zich ongerust maakt of vragen heeft over diagnose, onderzoek of behandeling, kunt u telefonisch contact opnemen tijdens het verpleegkundig spreekuur van de afdeling Urologie via 020 444 0229. Het verpleegkundige spreekuur is van maandag tot en met vrijdag van 8:30 tot 9:30 uur.

Voor spoedeisende zaken kunt u het ziekenhuis bereiken:

- tijdens kantooruren, via de polikliniek Urologie op nummer 020 444 1103;
- buiten deze tijden kunt u het algemene nummer van het ziekenhuis bellen, 020 444 44 44 en vragen naar de dienstdoende uroloog.

Daarnaast kunt u terecht op: www.amsterdamumc.nl/urologie.

Voor meer informatie over prostaatkanker kunt u terecht bij KWF Kankerbestrijding:

- KWF-folder Prostaatkanker, vraag hiernaar op de polikliniek Urologie;
- gratis KWF Kanker Infolijn: 0800 0226622;
- internet www.kwf.nl.

Tot slot

Deze folder bevat algemene informatie. Het is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts.